

Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 35, Mart 2019, s. 548-561

ISSN: 2149-0821 Doi Number:<http://dx.doi.org/10.16990/SOBIDER.4905>

Dr. Arş. Gör. Suna Özgür KARAALAN

Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarım Bölümü

ozgurkaraalan@gmail.com

POLYESTER LEVHA/ PRONTO PALET LİTOGRAFİSİ

Özet

Polyester Levha Litografisi, Geleneksel Taş Litografisinden farklı olarak toksik değildir. Plakalar hafif, dayanıklı ve ucuzdur. Polyester plakalar, nadir bulunan ve maliyeti yüksek olan kireçtaşı baskı bloklarına olan ihtiyacı ortadan kaldırır. Elle çizilerek hazırlanabilir. Fotokopi veya lazer yazıcıdan alınan tasarımlar uygulanabilir. Polyester Plakalar, nitrik asit, petrol bazlı litokin çözücüsü, asfalt veya akciğeri tehdit eden reçine gerektirmez. Bu plakalar küçük bir intaglio presi üzerine basılabilir. Polyester plakalar yeni bir litografik ortamdır. Plakaların kullanımı güvenli ve kullanışlıdır. Çünkü aşındırma için tehlikeli kimyasallara ihtiyaç duymazlar. Polyester plakalar hemen hemen her yüzeyde, elle baskı yapmak için kullanılabilir. Plakalardan mükemmel fotoğrafik görüntüler üretebilir. Plakaları görüntülemek için çok fazla çizim tekniği kullanılabilir. Ressamlar, grafik tasarımcıları, fotoğrafçılar, illüstratörler ve heykeltıraşlar, polyester plaka litografisinde tıpkı Geleneksel Litografide olduğu gibi estetik değerleri yakalayabilirler. Bu makale, Polyester Levha Litografisi hakkında bilgi almak ve bu alanda çalışmak isteyen sanatçılara bir ışık tutmayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Oyma, Polyester Levha, Geleneksel Taş Litografisi, Baskı

POLYESTER PLATE / PRONTO PLATE LITOGRAPHY

Summary

Polyester Plate Lithography is not toxic, unlike traditional stone lithography. The plates are light, durable and inexpensive. Polyester plates eliminate the need for limestone printing blocks that are rare and costly. It can be prepared by hand drawing. Copies or laser printer designs can be applied. Polyester Plates do not require nitric acid, petroleum-based lithokine solvent, asphalt or lung-threatening resin. These plates can be printed on a small intaglio press. Polyester plates are a new lithographic environment. The use of plates is safe and convenient. Because they do not need dangerous chemicals for abrasion. Polyester plates can be used to print on virtually any surface. It can produce excellent photographic images from the plates. Too many drawing techniques can be used to display the plates. Painters, graphic designers, photographers, illustrators, and sculptors can capture aesthetic values in polyester plate lithography just as in traditional lithography. This article aims to shed light on the subjects who want to learn about Polyester Plate Lithography and to work in this field.

Key Words: Carving, Polyester Sheet, Traditional Stone Lithography, Printing

GİRİŞ

Geleneksel Litografi, 1796'da Alois Senefelder tarafından icat edilmiştir; Senefelder'in, icadı "kimyasal baskı" olarak nitelendirilmiştir. Çünkü baskı süreci yağ ve suyun birbirini itmesinden oluşmaktadır. Litografi, düzgün bir şekilde kireçtaşı, çinko veya alüminyum levha döşemesi üzerinde gerçekleştirilen planografik yani, düz yüzeyli bir işlemdir. Geleneksel Litografi, gres boya kalemleri, sıvı gres çözeltileri ile çizilir. Arap zamkı ve nitrik asit veya fosforik asidin kimyasal duyarısızlaştırıcı zank çözeltisi, plaka veya taş, bir sünger ile nemlendirilmesi ile oluşur. Mürekkep sadece çizilen alanlardaki yağ parçacıklarına yapışır. Çizim olmayan yerlerde reddedilir. Kimyasal işlem doğru yapılmışsa, Baskı tam olarak taş veya plaka üzerine çizilen tonları ve dokuları çoğaltacaktır. Pastel boya, kalem ve mürekkep efektleri ve dokusal transferlerin yanı sıra 'düz' renk ve renk alanları da dâhil olmak üzere birçok teknik bu işlem tarafından kullanılabilir (<http://www.discovergraphics.org/16.01.2019>).

Geleneksel Litografi

Geleneksel Litografide, temel malzemeler, katran, donyağı, asitler, sabunlar, çözücüler ve benzerlerinin kullanımını içeren oldukça karmaşık ve ince ayarlanmış kimya ile geliştirilmiştir. Bu kimyasalların birçoğu sağlığa zararlıdır. Litografiyi, makul güvenlik derecesi ile uygulamak için ayrıntılı güvenlik önlemleri gerekir.

Litografik boya kalemleri de dâhil olmak üzere görüntüyü oluşturmak için yüksek balmumu ve yağ asidi içeriğine sahip çeşitli çizim malzemeleri kullanılır. Hava püskürtme sıvısı çekme malzemeleri veya sprey emaye veya cila kullanmak da yaygındır. Taş veya plaka işlemede kullanılan diğer malzemeler arasında asitler ve arap zamkı içeren indirgeme çözeltisi, asitler içeren bazlar ve bazen de dikromat tuzları içeren çözeltiler bulunur. Fenol (karbolik asit), taşlardan gelen gresi çıkarmak ve çizim malzemelerini seyreltmek, görüntüleri yıkamak ve görüntülerin düzeltilmesi için kullanılan litokin, benzin, kerosen ve mineral ruhları içeren çeşitli çözücüler kullanılmıştır. Talk ve reçine karışımları da kullanılır.

Geleneksel Litografide Karşılaşılabilecek Tehlikeler

Kullanılan asitler arasında fosforik, nitrik, asetik, hidroklorik (tuz ruhu), ve tannik (Tannik Asit Bazı bitkilerin kabuk, gövde ve yapraklarından elde edilen bir materyal karışımı)asitler bulunur. Konsantre asitler aşındırıcıdır. Seyreltik asit çözeltiler uzun süreli veya tekrarlanan cilt temasından, tahrişine neden olabilir. Litodin, kerosen ve mineral ruhları cilt ve göz tahriş edicidir. Solumada zehirlenmeye ve solunum yolu tahrişine neden olabilir. Vinil cilalarında bulunan çözücüler yüksek derecede toksik izoforon içerebilir. Orta derecede toksik olan metil, etil, keton kimyasalları, genellikle inceltici olarak kullanılır. Dikromat tuzları cilt ve burun ülserlerine ve alerjik reaksiyonlara neden olabilir. Kansere neden olabilir. Reçine tozu astım ve alerjik dermatite neden olabilir. Kapalı reçine kutularında, reçine tozu birikmesinden kaynaklanan patlama tehlikesi vardır ([https://www.polymetaal.nl/contents/enuk/d775_polyester_plate_litho_\(nontoxic.com\).html](https://www.polymetaal.nl/contents/enuk/d775_polyester_plate_litho_(nontoxic.com).html) e.t:03.09.2018).

Polyester Levha Litografi

George Roberts, Boise State Üniversitesi'nde Baskı resim Profesörü iken, yeni ve toksik olmayan bir litografik baskı biçimi olan Polyester Levha Litografisini geliştirmiştir. Polyester Levha Baskı, düşük maliyetli ve profesyonel, ticari ofset litografi biçimi olarak başlamıştır. CMYK plakaları doğrudan masaüstünden üretilir. Genellikle Polyester Levha Baskı işlerinden, binlerce kopya kartvizitler, broşürler, posterler üretilir. Pronto Plate Litografi olarak da bilinen Polyester Levha Litografi, elle çizilmiş fırça darbeleri, doku, mum boya ve kalem işaretleri gibi litografik işaretlerin tamamını üretme yeteneğine sahiptir. Plakalar doğrudan bir lazer yazıcı veya fotokopi makinesi ile de kullanılabilir. Her iki durumda da, sabit bir litografik baskı yüzeyi oluşturmak için plakalar ısıtılmalıdır.

İşlem, Geleneksel Litografiden daha basittir. Çünkü plaka nitrik asit ile dağlama şeklinde kimyasal işlem gerektirmez. (Glikol eter veya plaka aşındırma kimyasalları gibi zararlı kimyasalların eklenmesi gibi). Bir polyester plaka basarken karşılaşılan en yaygın sorun, plaka, istenmediği alanlarda mürekkep toplamaya başladığında "kabarma" olur. Çözüm olarak, az miktarda arap zankı ve bir tutam sitrik asit (her ikisi de gıda endüstrisinde kullanılır) takviye edilmiş bir silme solüsyonu kullanılabilir. Arap zankı, levhanın mürekkebi daha çok tutmasını sağlar. Sitrik, kabarmayı önlemede özellikle yardımcı olur. Temiz bir baskı sağlar ([https://www.polymetaal.nl/contents/en-uk/d775_polyester_plate_litho_\(nontoxic.com\).html](https://www.polymetaal.nl/contents/en-uk/d775_polyester_plate_litho_(nontoxic.com).html) e.t.21.01.2019).

Resim.1 Lindsey Strawn Pronto Plaka Columbia College Chicago.

Baskının netliği büyük ölçüde mürekkebin tutarlılığı ile belirlenir. Çok yumuşak ve viskoz (yağlı) bir mürekkep lekelenmeye neden olurken, çok sert bir mürekkep net bir iz bırakır. Aşırı sert bir mürekkep, yuvarlanma sırasında toner izlerini veya diğer çizim ortamlarını plakadan da ayırabilir. Çözüm olarak, daha yumuşak bir mürekkep kullanılmalıdır. Baskı işleminden önce bir miktar ısı kürü sağlanmalıdır. Polyester Levha Litho'da kullanılan çizim ortamlarının çoğu, akrilik dayanıklı etkileme'de kullanılan malzemelere benzerdir. Akrilik polarizasyona yardımcı olmak için ısıya maruz bırakma işlemi uygulanabilir (<https://www.nontoxicprint.com> e.t:12.02.2019).

Resim.2 12" × 18 "(305 Mm × 457 Mm) Polyester Litografik Plaka

Kimyasal işlem gerekmeyen Polyester Plakalar, baskı aşamasında sadece ıslatılır. Litho mürekkepleri ile rulo yapılır. İnce taneli bir taşın zarif çizim yüzeyine sahiptir. Olağanüstü çözünürlük, yazı tipi kalitesinde metin ve eşsiz gri tonlar için lazer yazıcıya, doğrudan çeşitli su geçirmez ortamlarla plakaya çizilebilir. Bu plakalar, bir el baskısı, ofset baskı veya baskı makinesi üzerine basılabilir. Polyester Plaka Litografisi, kullanıcı dostu, güvenli bir baskı yöntemi olma avantajına sahiptir. Başlangıçta ticari baskıdaki alüminyum levha, ofset litoya göre daha ucuz bir alternatif olarak tasarlanmış olsa da, bu model, baskı endüstrisi tarafından benimsenmiştir.

1990'lı yılların sonlarında, piyasaya sunulduğundan beri polyester plaka litografisi, litografi ortamında deneyen sanatçılar ve eğitimciler için, litografik baskıların küçük ve orta

ölçekli baskıların üretimi, giderek daha popüler hale gelmiştir. Birçok yönden Polyester Plaka Litografisi, toksik olmayan süreci, geleneksel taş ve metal plaka litografi yöntemlerinden daha az karmaşıktır.

Polyester Plaka Litografisi için gerekli malzeme elde edilmesi kolaydır. Baskı resim tedarikçilerinden temin edilebilir. Herhangi bir aşındırma presi, litografik baskı makinesi olarak kullanılabilir. Polyester plakalarla elle baskı yapmak mümkündür: plakayı mürekkepleyin iyice nemlendirilmiş kâğıtla temas ettirilip izlenim elde etmek için, arkadan bir tahta kaşıkla iyice ovalamak yeterlidir (<http://www.wsu.edu/~khaas> e.t:23.01.2019)

Birçok sanatçı, görüntünün bir fotokopi veya lazer baskısından elde edildiği, yazıcı plaka yapımı ile bağlantılı sürecini kullanır. Polyester Plaka Litografisi, büyük ve etkileyici bir elle çizilmiş izleri, çizgileri, basabilir. Ortam birkaç saat içinde işlenebilir. Elde edilen baskılar, karakteristik olarak geleneksel litografi de olduğu gibi taze ve canlı bir dokunuşa sahiptir (<http://www.wsu.edu/~khaas> e.t:23.01.2019).

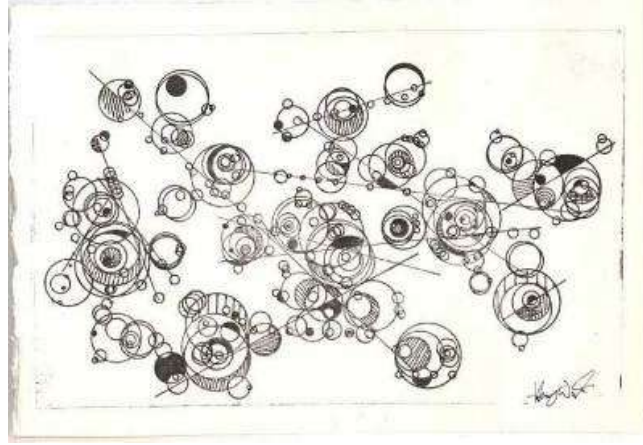

Resim.4 Polyester Levha Litografisi Columbia College Chicago, 2008

Lito boya kalem, tükenmez kalem ve akrilik yıkama ortamı kullanılarak yapılan Polyester Levha Litografisi Columbia College Chicago, 2008

Resim.5 Laura Kalkanlar, Polyester Plaka Litografisi

Resim.6 Antony West, Polyester Levha Litografisi

Polyester Plaka Üzerinde Doğrudan Çizim

Kullanılan Malzeme: Polyester plakalar, örneğin Pronto Plaket, Su geçirmez Sharpie kalemleri (çeşitli kalınlıklarda),Tükenmez kalem. Polyester plakalar üzerine çizgi çekmek için su geçirmez Sharpie kalemleri ve normal tükenmez kalemleri kullanılabilir. Bu kalem türleri, hassas ancak sağlam çizgiler, kıvrımlar ve taramalar oluşturmak için mükemmeldir. Kâğıt üzerindeki kalem ve mürekkeple benzeri resimsel bir kalite elde edilmesini sağlar. Yumuşak lito boya kalemleri veya kurşun kalemler kullanılmaz (<http://www.kevinhaas.com/printmaking14.01.2019>)

Resim.7 John Donatowicz, Tükenmez Kalemle Çizilen Polyester Plaka Litografisi, 2010

En iyi sonuçları elde etmek için(yağlı ortamlar hariç), saç kurutma makinesi kullanılabilir. Çalışırken plakalara gres sürmemeye dikkat edilir. (https://www.youtube.com/watch?v=n-1B_FbPqrk 16.01.2019)

Polyester Plaka Üzerinde Boyama

Akrilik yüzeyler, yağlı yüzeylerde olduğu gibi litografik yapışmaya sahip olduğu için, yağ bazlı baskı mürekkebi, toplanma sırasında akriliklere yapışacak ve daha sonra net bir işaret olarak basacaktır. Pek çok akrilik, litografik direnç olarak görev yapabilir. Ancak plaka üzerinde aşırı birikintiden (mürekkep birikintilerinden) kaçınmak için mürekkebi yeterince inceltmek önemlidir. Daha kalın akrilik katmanlar, mürekkep silindirinin yüzeyini atlamasına neden olur. Yalnızca kısmi bir izlenim elde edilebilir. Mürekkep için temel olarak aşağıdaki üç akrilikten herhangi biri kullanılabilir.

Polyester plaka üzerine boyamak için önerilen ürünler, Golden Acrylics GAC 200 ortamı (Polymetaal ürün no. 026229), Av Speedball Ekran Dolgusu (Polymetaal ürün no. 014100), Lascaux 2060 açık vernik (Polymetaal ürün no. 026208) veya Lascaux sert yüzeye dayanıklı (Polymetaal ürün no. 026210)

Akrilikleri% 20 ila% 30 suyla inceltdikten sonra opaklık için Hind mürekkebi eklenir. Plakanın üzerine katı kabarcıklar, çizgiler ve grafik alanları boyamak için yumuşak fırçalar kullanılır. Tasarımı oluşturmak basittir - Pronto Plaka üzerinde çalışmak, kâğıt üzerinde resim yapmaktan veya çizim yapmaktan pek farklı değildir.

Polyester plaka üzerine Litografik çizimler yapmanın en büyük avantajlarından biri, çizgileri ve fırça izlerini kuruktan sonra, taramalar yaparak çizmektir. Bu işlem için bir kesici kullanılabilir. Katı ancak kalın olmayan bir opak mürekkep tabakasıyla çalışmak en iyisidir. Çünkü herhangi bir akrilik işaret, ince olmasına rağmen siyah olarak basılabilir. Tonlar, yıkamalar başka yollarla elde edilir. Bazı akrilikler baskı sırasında plakadan yırtılma eğilimindedir. Bu yontma alanlarına sıklıkla dokunulabilir. Çapakları önlemek için yuvarlanma veya aşırı taşıma sırasında plakayı kıvrımdan kaçınılmalıdır.

Rasgele çizilmiş etkiler, ıslak tekniği kullanarak kolayca yaratılır: Güçlü bir bulaşık sabunu çözeltisi hazırlanır. Plaka yüzeyini akrilikle boyanır. Sabun çözeltisi ile püskürtülür. Plakayı kurutmak için saç kurutma makinesi veya sıcak plaka kullanılabilir. Suda yüzeye benzer ton geçişleri için, bir hava fırçası kullanılır.

Ton yıkama ortamı yapmak için, birkaç çay kaşığı fotokopi tonerini etanol alkol içinde çözülür, bir miktar sabunla karıştırılır ve plaka boyanır. İnce toner parçacıkları kendilerini fırça darbeleri içinde dağıtır. Ve istenen grenli tonu verir. Doku ve etkileyici ton alanları oluşturmak için birçok basit araç kullanılabilir. Sünger parçalarını, bir diş fırçasını, tarlatan veya buruşmuş kâğıt akrilik olarak daldırılır. Dokuları oluşturmak için dikkatlice plakaya uygulanabilir.

Güvenlik Notu: Toneri kullanırken toz maskesi ve eldiven kullanılmalıdır. Toner parçacıkları solunmamalıdır.

Özellikle toner bazlı çizgiler, plakaya yapışması için ısı ayarı gerektirir. En iyi sonucu elde etmek için, plakayı basmadan önce yaklaşık 30 dakika boyunca sıcak bir fırına yerleştirilir. Alternatif olarak, plakayı sıtmak için bir ütü kullanılabilir.

Çapraz 'litografik' yıkama efektleri oluşturmak için diğer seçenekler: Bazı baskı makineleri kâğıda tonlu ve çapraz çizimler yapmayı ve ardından fotokopi ile polyester baskı plakasını oluşturmayı tercih eder. Bu şekilde, çizim "sabit" kalır. Baskı sırasında herhangi bir aşınma meydana gelirse plakalar kolayca çoğaltılabilir(<http://www.stefanialusini.com> 11.08.2019).

Polyester Levha Baskısı

Polyester plakaların basılması kolaydır. Baskı sırasında, bu yöntemin gerçek litografik doğası, gres ve su arasındaki itme kuvvetini kullanarak ortaya çıkar. Litografik baskı tipik olarak, plakanın ıslatılması ve istenen mürekkep yoğunluğu oluşana kadar çoklu geçişlerde yağlı mürekkeple yuvarlanması arasında geçiş yapmayı içerir. Ayrıca, ticari ofset litografisinde olduğu gibi, bir plakayı düzenlemeden önce gazetede birkaç prova baskısı yapılması tavsiye edilir. Tekrarlanan silme, mürekkep doldurma ve prova baskı döngülerine maruz kalan bir plaka, mürekkebi seven ve daha net ve tekrarlanabilir sonuçlar veren bir plakadır.

Öncelikle, plastik bir kab suyla doldurulur. Bir bardak (yaklaşık 45 ml) arap zamkı çözültisi ve yarım çay kaşığı sitrik asit tozu eklenir. Polyester plaka temiz, hafif nemli bir mürekkep yüzeyine yerleştirilir. Selüloz süngeri suyla suya batırılır, Birkaç kez hafifçe plakanın üzerinden geçirilir. Plaka yüzeyinin gözenekleri, mürekkep silindirini ilerledikçe püskürtecek küçük su damlacıkları ile doldurulur.

Polyester Levha Litografi Mürekkepleri

Bazı lito mürekkepleri çok sert iken diğer baskı mürekkepleri yumuşaktır. Sert mürekkeplerin en iyi ayrıntıyı bile çoğaltmasını sağladığı düşünülür. Ancak daha yumuşak mürekkeplerin uygulanması ve görüntüye daha büyük bir kontrast kazandırması daha kolaydır. Yağ bazlı dağlama mürekkepleri, polyester plakaların basılması için çok uygundur. Fakat mürekkep, sertleşmesi ve dökülmesini önlemek için az miktarda magnezyum karbonat eklenmesini gerektirebilir.

Resim:8 Renkli Baskı Aşaması

Renklerin sırası değişebilir, siyahın her zaman en son olduğundan emin olmak için her zaman önce test edilmelidir. Üç ana rengin üst üste binmesi siyahı elde eder. İyi bir siyah mürekkep için, polyester plaka işlemi için ideal olduğu kanıtlanan 1921 No'lu Grafik Kimyasal lito mürekkebi önerilir. Çok sert mürekkepler genellikle keten tohumu yağı ile karıştırılır.

Akışkanlığı ne olursa olsun, mürekkebin bir spatula ile birkaç dakika karıştırılması gerekir. Mürekkep, çapraz desende eşit bir şekilde yuvarlamak için iyi bir rulo (tercihen daha yumuşak bir nitril rulo) kullanılır. İyi karışmış bir mürekkep, homojenleşirken yumuşak bir tıslama sesi çıkarır.

Resim:9 Mürekkep yüzeyine bir miktar lito mürekkebi dağıtılır.

Mürekkebi dağıtmak için metal içinde dairesel bir sürtme işlemi kullanılır. Sonra kurumasını önlemek için metal içindeki yüzeyi plastik film ile kapatılır. İhtiyaca göre mürekkep gerektiği gibi değiştirilebilir. Mürekkep, birkaç dakika merdaneyle ezilir. Nemli polyester plaka üzerinde yavaşça yuvarlanır. Rulo üzerinde kıvrılmasını önlemek için plakanın kenarını tutmak gerekebilir. Bir seferde bir plakayı mürekkeplemek ender olarak mümkündür. İyi doldurulmuş bir plaka genellikle arka arkaya mürekkep ve su katmanlarının dikkatli bir şekilde verilmesi ile gerçekleşir. Bir plaka, mürekkeple tam olarak doldurulmadan önce 4 ila 10 mürekkep ve su döngüsü alabilir. Bununla birlikte, bir plaka önceden basıldığında, yüzey daha fazla mürekkep kabul etmesi kolaylaşır. Yeniden mürekkeplemek için yalnızca birkaç mürekkep silme döngüsü gerekir. Mürekkep geçişi, olmaması gereken yerlerde lekeler kalır: Buna "scumming" denir. Mürekkep alma sırasında bu alanları çıkarmak için, bazı baskı yapım kılavuzları silme suyuna fiskeye çözeltisinin eklenmesini tavsiye edilir. Ancak zararlı glikol eter (donma önleyici) içerdiğinden, köpük önleyici madde olarak sitrik asit eklenmesi tercih edilir. Silme suyunun bir kısmını kirli bölgelere sürülür ve hafifçe bir süngerle silinir. Silme suyuna ½ çay kaşığı sitrik asit tozu eklenir (su + arap zambkı). Hatalı bölgelere sürülür. Bir sünger ile yavaşça silinir.

Polyester Levha Baskı Aşaması

Polyester plakalar lito baskı makinesinde basılabilir, ancak birçok sanatçı gravür baskı makinesi kullanmayı tercih eder. (Senefelder'in özel bir litografik baskı makinesi geliştirmesinin tek nedeni, taşlarının bir aşındırma presinde kırılmış olması, bir aşındırma presinin bir taşın pürüzlü bir yüzeyini takip edebilecek kadar esnek olmamasıdır. Çinko, polyester, vb.) bir dağlama presi üzerine çok iyi basılabilir.) Polyester litografi basmak için, plakalar ve kâğıtlar arasında maksimum temas sağlamak için silindirler arasında çok az keçe malzeme kullanılması veya hiç kullanılmaması çok önemlidir. İnce bir keçe ara yüz battaniyesi kullanılabilir.

Resim:10 Baskı kâğıdı önceden nemlendirilir. Plastik bir torba ile örtülür.

Mürekkeplendirilmiş plaka yavaşça levhadan ayrılır. Kâğıda yerleştirilir. Keçe indirilir ve baskı makinesinden geçirilir. İyi bir baskı ile hızlı bir hazırlık için ters çevirme baskı denenebilir. Nemli kâğıt baskı yatağına yerleştirilir, polyester plaka yüz aşağı çevrilir. Plaka doğrudan kâğıda basılır.

Resim:11 Polyester Levha Baskı Aşaması

Plaka baskı makinesine yerleştirilir. Önceden nemlendirilmiş kâğıt dikkatlice yerleştirilir. Son olarak koruyucu keçe yerleştirilir. Baskı yapmak için baskı makinesi döndürülür (<http://www.stefanialusini.com/> Lithography e.t:12.02.2019).

Polyester Levha Temizlik Aşaması

Plakayı temizlemek için, birkaç kez gazete kâğıdı ile basılır, ardından yoğunlaştırılmış bulaşık sabunu çözeltisiyle silinir. (Yağlı mürekkep artıklarını çözecek kadar güçlü ve güçlü bir deterjan elde etmek için yaklaşık 1 ölçü bulaşık deterjanı ile 10 ölçü su kullanılır). İnatçı mürekkep artıkları yumuşak bir bez kullanarak uygulanan diş macunu ile temizlenebilir. Döşeme ve silindirleri, bitkisel yağ, bebek yağı ve deterjan çözeltisi kullanarak (bu sırayla) ardışık aşamalarda temizlenebilir. Çok plakalı renkli baskıda iyi sonuçlar elde etmek için; her baskı aşamasından sonra plakaların iyice temizlenmesi özellikle önemlidir. Aksi takdirde plaklara yeniden mürekkep bulaşacaktır. Her plaka için üç aşamalı bir temizleme rutini kullanılır:

İlk olarak, artık mürekkep, gazete kâğıdına akıtılır. İkinci olarak, mürekkebi diğer plakalardan çıkarmak için plaka silme solüsyonu ile temizlenir. Üçüncü olarak, bir damla diş macunu parçasını yumuşak bir bez parçası ile plaka üzerine dağıtılır. Bu plakadaki mürekkep artıklarını tamamen paspaslamak için kullanılır. Ardından plaka güçlü bir bulaşık sabunu çözeltisi ile temizlenir ve yağdan arındırılır. Çapraz bulaşmayı önlemek için her bir renk için ayrı süngerler ve ayrı silme bezleri kullanılmalıdır (<https://wmuprintmaking.files.wordpress.com>14.01.2019).

Polyester Levha Litografi Kağıtları

Islak veya kuru kâğıda başarılı baskılar alınabilir. Bir baskı kuru kâğıda çok soluk görünüyorsa, plaka doğru şekilde mürekkeplendiyse, genellikle nemli kâğıt kullanımı sorunu çözebilir. Sonuç, nemli kâğıt, kuru kâğıda olduğundan daha karışık, daha koyu, net ve temiz bir görüntü verir. Kâğıdı ıslatmak için her bir kâğıt suya batırılır. Fazlalığı alınır. Birçok sanatçı, ıslak veya kuru kâğıda baskıda belirgin farklılıkları iyi bir yaratıcı avantaj için kullanır: kuru baskı, grenli, çok litografik bir görünüm verir.

Mürekkep Yıkamalar İçin Yeni Yönelimler

Taşbaskı santçısı, Nik Semenoff, 1984'te toksik olmayan bir alternatif bulmak için yola çıkmıştır. Fotokopi tonerinin uygulanabilir bir alternatif olarak kullanıldığını keşfetmiştir. Fotokopi toner yıkama yöntemi günümüzde litografi, serigrafi baskı ve etiket baskıda yaygın olarak kullanılmaktadır. Süreç artık solvent bazlı değildir, bu nedenle sanatçılar grenli yıkamalara, katı siyah fırça darbelerine ve kuru fırçalama efektleriyle kendilerini zararlı gazlara maruz bırakmadan çalışmanın keyfini çıkarabilirler. Gerekli olan temel önlem, toner

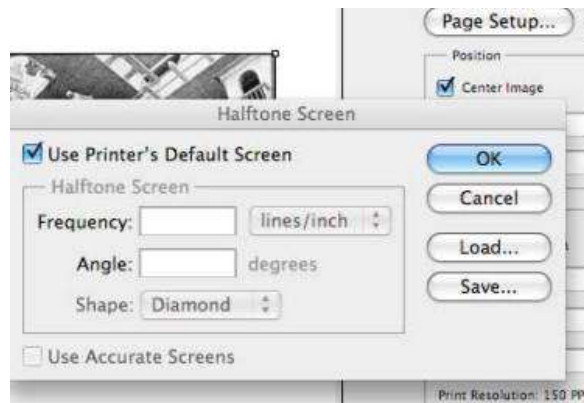
parçacıklarını çözeltiyeye karıştırırken toz ve parçacık maskesi takmaktır. Metot, ıslak fırça çalışmasının, istenmeyen bir 'kabarcık' olmadan tam olarak kaydedilmesini sağlayan 'truegrain filmi' gibi özel asetat veya şeffaflık tabakalarının kullanılmasını gerektirir. Bu reprografik filmler(Dijital Ortamda Üretilen Tasarımların kâğıda geçirilmesi) pahalı olabilir (<https://eksisozluk.com/reprografi--3430524> e.t:25.02.2018). Ancak asetatlar veya hafif zımparalanmış asetat tabakaları gibi malzemeler daha ucuz bir alternatif olarak kullanılabilir. Görüntü çizildikten sonra, şeffaflık, bir foto lito plakası, bir polyester plaka (fotokopi yoluyla transfer), kaplanmış bir serigrafı veya bir foto polimer plakası (intaglio tipi veya güneş plakası) gibi fotoya duyarlı bir emülsiyona maruz bırakılır.

Resim.12 Dört Renk Polyester Plaka

Dört Renkli Polyester Levha Litografisi (CMYK) Joan Hausrath, dört renk polyester plaka projesi: son baskı, CMYK plakaların seti, detay

Kâğıt Arches 88, bir baskı makinesinde kuru olarak basılmıştır - keçe yoktur. Bunun yerine birkaç gazete kâğıdı kullanılabilir. Mürekkepler, macenta içine karıştırılmış bir miktar magnezyum karbonat ile uyumlu süreç renkleridir. Bir sonraki renk basılmadan önce her rengin tamamen kuru olması gerekir. Dört renkli baskının yazdırılması dört gün sürmektedir.

Resim. 13 Yarı Ton Tarama İşlevi

"Lazer yazıcıların çoğunun yarı ton tarama işlevine 'yazdır' menüsünde görüntülenen 'çıkış' ve 'ekran' düğmesiyle erişilir. Yazıcının varsayılan ekranını kullanabilir veya tercih ettiğiniz nokta boyutunu, ekran açısını ve nokta şeklini yazabilirsiniz."

Kâğıttaki mürekkebin noktalarını bir büyüteçle incelenirse, birbirlerinin üzerine karışmadığını, ancak ayrı olarak basılmış şekilde konumlandırılmış oldukları görülür. Bu Photoshop renk ayrımı sayesinde gerçekleşir. Aynı kayıt sistemini kullanarak Pronto Plates kullanarak çok renkli baskıları da (renkli olmayan ayırma) basmak mümkündür. Renkler, Photoshop'ta katmanlarla ve ardından plakalara yazdırılan kayıt işaretlerini kullanarak geliştirilebilir. Dijital olmayan görüntüler için, plakaları yapmak veya doğrudan plakaların üzerine çizmek için bir fotokopi makinesi kullanılır.

Dijital Fotokopi veya Lazer Yazıcı Kullanarak Polyester Plaka Oluşturma

En yeni nesil fotokopi makinelerinin çoğu, Polyester Plaka (Pronto Plates) görüntüleme için idealdir. Bu makineler plaka yüzeyine otomatik olarak ısı ile kaynaşan yoğun bir toner birikimi sağlar. Bu nedenle sabit ve düzenlenebilir bir litografik plaka vermek için ek bir ısıtma gerekmez. HP A3 boyutlu lazer yazıcı (HP 5000), bazı diğer modellere göre daha yüksek bir kaynaştırıcı sıcaklığıyla çalıştığından polyester plaka litografisi için özellikle tavsiye edilir. Bu da kararlı litografik baskı plakaları oluşturmak için idealdir. İnceliklerine rağmen, tonerle kaynaşmış polyester plakalar çok dayanıklı olabilir; Endüstride 20.000 kopyaya kadar baskı işleri için kullanılır ([https://www.polymetaal.nl/contents/enuk/d775_polyester_plate_litho_\(nontoxic.com\)](https://www.polymetaal.nl/contents/enuk/d775_polyester_plate_litho_(nontoxic.com)) e.t:03.09.2018).

SONUÇ

Pronto Plates, veya polyester levhalar ofset litografisi olarak kullanılır. Suyu severler ve elle ya da dijital görüntüleme yöntemlerini kullanarak görüntüler basılır. Polyester plaka, görüntüleri ofset veya taş litografisi işlemine yakın dinamiklerle çoğaltmayı sağlayan polyester tabakadır.

Bu yeni yöntem George Roberts tarafından yeni ve toksik olmayan bir ürün olarak geliştirilmiştir. Bugün birçok sanatçı, matbaa ve sanat okulu, küçük ve orta büyüklükteki matbalar, sanatçı basımlarının, kitapların ve enstalasyonların üretimi için bu çok basit litografik yöntemi benimsemiştir. Polyester lito plaka ile baskı, alüminyum litografiye benzer. Bilgisayar görüntülerini ve basılı belgeleri kullanarak anında sonuç veren alternatif bir araçtır. Polyester plakalar, HP5000 Lazer Jet Yazıcı veya fotokopi makinesi gibi kuru bir toner lazer yazıcı kullanarak yüksek çözünürlüklü bilgisayar görüntüleri basmak için tasarlanmıştır. Plakalar aynı zamanda ısıyla sabitlenebilir. Kalıcı kalem, tükenmez kalem, vb. kullanılarak da elle işlenebilir. Plakalar geleneksel aşındırma işlemi gerektirmez. Uygun maliyetlidir. Litho veya dağlama presi kullanılabilir. Çevre dostudur. Pozlama sistemi gerekmez.

Kimyasal işlem gerekmeyen Polyester Plakalar baskı aşamasında sadece ısıtılır. Litho mürekkeple rulo yapılıdır. İnce taneli bir taşın zarif çizim yüzeyine sahiptir. Plakalardaki çözünürlük, yazı tipi, metin ve eşsiz gri tonlar lazer yazıcıya, doğrudan çeşitli su geçirmez ortamlarda plakaya çizilebilir. Polyester Plakalar, bir el baskısı, ofset baskı veya baskı makinesi kullanılarak basılabilir.

Polyester Plaka Litografisi, kullanıcı dostudur. Güvenli bir baskı yöntemidir. Polyester Plaka Litografisi için gerekli malzeme elde edilmesi kolaydır. Baskı resim tedarikçilerinden temin edilebilir. Başlangıçta ticari baskıdaki alüminyum levha baskı, ofset lito baskıya göre daha ucuz bir alternatif olarak tasarlanmış olsa da, baskı endüstrisi tarafından benimsenmiştir.

KAYNAKLAR

- Roberts.G.F Polyester Plate lithography Paperback – 2001 s.34
- PolyesterPlateLithography[https://www.polymetaal.nl/contents/enuk/d775_polyester_plate_litho_\(nontoxic.com\).html](https://www.polymetaal.nl/contents/enuk/d775_polyester_plate_litho_(nontoxic.com).html) e.t:03.09.2018
- PolyesterLevhaLitografisindenGeorgeRoberts,2001<https://lithow09.weebly.com/uploads/1/2/6/6/1266947/polyesterplatelitho.doc> e.t:21.12.2018
- Polyester Levha Litografi <https://www.nontoxicprint.com> e.t:12.02.2019
- Kevin Haas <http://www.wsu.edu/~khaas> e.t:23.01.2019
- <http://www.lacourart.com/print/litho/notlinked/process.htm>
- Stefania Lusini <http://www.stefanialusini.com> 11.08.2019
- <https://eksisozluk.com/reprografi--3430524> e.t:25.02.2018
- PolyesterPlakaLitografisiİleTutorial2DörtRenkSüreci<http://www.stefanialusini.com/Tutorials/Our-Color-Process-With-A-Polyester-Plate-Lithography> e.t:12.02.2019
- Print Methods (<http://www.discovergraphics.org>/16.01.2019)
- Kevin Haas <http://www.kevinhaas.com/printmaking>14.01.2019
- Polyester Levha Üzerine Doğrudan Çizim (https://www.youtube.com/watch?v=n-1B_FbPqrk 16.01.2019)
- Polyester Plates https://wmuprintmaking.files.wordpress.com/2013/01/3_polyester-plates.pdf 14.01.2019
- Molar Kimya <https://www.molarkimya.com/tannik-asit> e.t: 27.02.2019